

Verstild verleden (48)

En paar maanden geleden viel mijn oog bij de Einbrenghwinkel te Veendam op een op spaanplaat geplakte molenfoto in een grote bak. Een prijsplakker is niet erg tactisch aan de voorzijde geplakt. Ondanks het feit dat ik niet zo'n fanatieke molenfoto-verzamelaar ben als vroeger, kon ik voor de vijftig cent die de sticker aangeeft, de ietwat gedateerde foto niet laten staan. Altijd goed voor het molenarchief in Veele, bedenk ik me.

De Dellen in 't Waar (voor de duidelijkheid is de sticker vergroot)

Foto: Onbekende fotograaf

De poldermolen bij Wedderbergen, was mijn indruk, want de boompjes rond de molen leken me 'zandgrondachtig', maar met de nieuwe aanwinst onder de arm op weg naar de kassa, realiseerde ik me dat deze molen met riet gedekt is. Misschien *De*

Dellen was mijn tweede ingeving en tegelijk bedacht ik een leuke kop, 'Molen van Lemminga voor vijftig eurocent te koop', maar ja we zitten nu eenmaal vast aan de titel *Verstild Verleden*! Omdat ik het toch een leuke foto vond voor *Verstild Verleden* werd de aanwinst meegenomen naar de redactievergadering en daar werd mijn vermoeden na vergelijking van foto's, bewaarheid. Ik had voor vijftig cent een ietwat gedateerde foto van *De Dellen* op zijn oude standplaats te 't Waar aangeschaft.

De Dellen werd in 1855 gebouwd door het gelijknamige waterschap en de molen bemaalde oorspronkelijk 241 hectare landbouwgrond. De vlucht bedroeg maar liefst 23,50 m en er werden twee vijzels aangedreven.

De Dellen zag er vroeger anders uit dan nu. Dit feit constateer ik na restauraties helaas wel eens vaker. In 1986 werd de molen grondig gerestaureerd en

De Dellen te Scheemda

Foto: D.J. Tinga

verplaatst naar het Termunterzijldiep bij Nieuw-Scheemda. De restauratie en verplaatsing was deels ook een metamorfose.

Voor de vergelijking plaatsen we de oude en nieuwe situatie naast elkaar. Goed, de stroomlijnneuzen zijn niet meer – te duur, zal het argument geweest zijn. De kraag onder het potdeksel is ook niet meer, de molen lijkt hierdoor korter. De kraag was zeer waarschijnlijk een noodoplossing tegen het doorslaan van de muren, maar wel karakteristiek. Het prachtige boogvormige kozijn heeft plaats gemaakt voor

gietijzeren stalraampjes. Daarentegen kreeg de romp een raampje waardoor de lange donkere jas wordt doorbroken. Voor al deze aanpassingen zijn argumenten te bedenken, maar of deze argumentatie altijd de juiste is, roept bij mij twijfels op. De aanpassing van een molen na een restauratie is geen incident. Ga op een regenachtige zondagmiddag de molenfoto's in je collectie maar eens vergelijken. De schrik slaat je om de oren! Of juist op de ogen... en dan praten we nog niet eens over veranderingen in het binnenwerk of aan kapconstructies. Vaak zijn het maar kleine details, maar toch...